

[?Qds Gn nec tqdim olunmaldr](#)

.Mvzu il bu gn qdr mslni v onun mahiyytini tam tfsilat il l alan bir ox mqallr yazlb, fikirlr sylnilib

Arannews-Mövzu il bu gün qdr mslni v onun mahiyytini tam tfsilat il l alan bir ¸ox mqallr yazlb, fikirlr söylnilib. Ancaq bu yazda “Qüds günü” il bal blk d diqtdn knarda qalm v toxunulmam irili-xrdal hanssa mqamlara diqqt ¸kmy ¸alacam. Bu günün tsisi, ümumiytyl tsis olunma raiti, sonrak mrhlrd faiz etibaril hans sviyyd irildiyyi tarix v siyastl orta sviyyd maraqlanan hr ks mlumdur. Bu baxmdan ke¸mi, gediln yola nZR salaraq bu sual vermk lazmdr â€“ “Qüds günü” n qdr ?hmiyytlidir? Onun ke¸irilmsi nlrin qazanlmasna sbb olub Ke¸midkilr nZrn onun glck perspektivlri nlr v d edir? lbtt bütün bu suallara cavab verildikdn sonra (ki, bu, baqa bir mövzudur) yenidn bzi mslr diqqt yetirmk lazmdr glck. Bir d, önmlil olan bizim bir frd olaraq bu msly hans kontekstd yanamamzdr. Yni msln mn - bu yazn yazana v yaxud mn - bu yazn oxuyana gör bu günün hmiyyti hans sviyyddir? ümumiytyl hmiyytli olmaldr, yoxsa yox? Olmaldrsa hans sviyyd olmaldr? Ax bu günün qeydi, hanssa corafi zonallqlara gör d dyir. Ax bu günün israrla qeyd edn v bu günün qeyd olunmasna israrla tpki göstrnlr d corafi zonallna gör müxtlif rtr v qanunlar daxilind yaayan insanlardr. Bs bu gün bir azrbaycanl ü¸ün hans hmiyyt malikdir? Bs bu gün, inancl v yaxud inancsz azrbaycanl ü¸ün hans hmiyyt malikdir? Bir az da irli getsk, bu gün, inancl, ancaq frqli mzhblr sahib azrbaycanl ü¸ün n qdr hmiyytlidir? Bütün bu v mtn boyu bundan sonra verilck suallar, slind el bu yazn v onun toxundu mövzunun ¸özülmsin, aydnlanmasna xidmt edir v mahiyyt etibaril bu mqald toxunulan mtlblrin el buradaca bitmmsi v dyrli oxucunu yazdan sonra da frdi istyi v zmi saysind hanssa qaranlqlara iq tutmaa .sövq edir

Uuml;mumiytyl bütün mslrd tqdimat ¸ox önmlidir. El& is bu günün tqdimat indiy qdr hans sviyyd olub. Mn “Qüds günü”nün srhdri aaraq baqa öklr etdiyi tsirdn yox, orada n cür tqdimatndan yox mhz Azərbaycan reallndan danram. gr bu gün, hqiqtn d haqqa, dalt dvtirds, zülm etirazdrsa, o zaman niy indiy qdr Azrbaycandak yaylma areal ancaq mscid divarlarndan o trf ke¸ bilmyib? Mscid daxilindkilrmi bu günün üarlarnn hqiqtin inanmr, yoxsa mscid trafndaklarnm bu ideallara inanmr? Niy dünyada frqli spkilrd bu qdr ss-küy sbb olan bu gün Azrbaycanda ancaq 3 - 5 dindarn söhbt mövzusudr? Bym bu gün ancaq dindarlar ü¸ündür? gr ancaq dindarlar ü¸ündürs o zaman niy bzn dindarlar ümumun adndan danr? Yox gr ham ü¸ündürs o zaman niy bu gündn hamnn xbrri yoxur? Bu gün bizim reallqda ksriyyt ü¸ün “Qüds günü”nün tsis

edn adam, ad çkilnd drhal az büzüIn hanssa

.mühafizkar bir saqqall kii imicinddir

Bu is tbii ki öz bana ba vermyib, zamanla qlibldirilib. Savadszqlq is bu qliblmy yetrinc kömklik göstrib. nsanlar hanssa tlqin v tblilrdn sonra kortbii kild bzn hqiqtlri bel inkar edck qdr kiçildilib. (bu da ayrca bir mövzudur) Bs el is n etmli? nsanlar yanl bildiklri bir adamn tsis etdiyi günün v onun ideallarnn doru olduuna inanarlarm? Abzasn vvlind qeyd etdiyim tqdimat mslsin qaydram. Bli, tqdimat önmlidir. gr hanssa bir trf hr hans bir ideallar tbli edirs, o zaman vvlc özü

özün v öz ideallarna inanmaldr v paralel olaraq da qar trfi inandrmaldr. Bunun üçün hanssa hiyllrdn v monipulyativ tklif v dvtlrdn istifad etmk lazmdir. Msln avropa.info sayt kimi saytn adn Avropa qoyub içind is Sudiyy rbistann ideallarn alamaq. V yaxud daha da ustaca davranb insanlarn emosiyalarndan istifad etmk. Msln son zamanlar gündmdn dümyn rqi Türküstan mslsi kimi. Mhz bu msld siyasi idarçiliyi el öz rhbrlri trfindn d çox zaman hissrlr v duyular üzrindn aparlan Türkiy cmiyytini aldatmaq el d çtin olmad. nsanlara bir-iki qurama shn fotolar v bunlarn sosial bkldr davaml piyar kifayt etdi ki, meydanlara axsnlar, harda gözüqyq adam gördülrs çinli bilrk basb döysünlr v.s

(Baxmayaraq ki, el Türkiynin özünd Banu Avar bunun ksini iddia edn kifayt qdr foto v aradrmalar tqdim etmidi)El bizim insanmz da bu

külyin istiqmtin sdi. Bizd d Çin leyhin hanssa etirazlar filan oldu.

Çünki manipulyasiya mhz hssas hissrlr üzrindn aparlm.

Bunlarn is müasir dünyada hans vasilrlr v nec, ny hesablanaraq hyata keçirildiyi gün kimi aydndr. Ancaq bütün ba vernlr bir gün hr ks mlum olacaq. El aldananlarn özün d. Onsuz da günümüzün insanlar, düün biln,

düünmyi istynlr a-qaradan seçmyi bacarlar. Demk ki onlara sadc a v qaran göstrmyi bacarmaq lazmdr, hissrlri il oynayb öz trifn çkib sonda özün söyürmk yox.gr a v qara olduu kimi göstrils bizim insanmz görck ki, onun öz torpann 20 faizi ial olundu kimi baqa bir bel drdi olan da var. O zaman onun da üryi

.vanacaq

gr a v qara olduu kimi tqdim edils insanlar, mayas tmiz olanlar haqqn yannda

olma seçcklr. Heç n ed bilmslr bel ürklri, ruhlar v

düünclri il haqqn yannda olacaqlar. Hm onsuz da söhbt

Azrbaycan realndan gedirs bu günün insanlar

üçün hanssa fövqlad bir öhdliklri yoxdur.

nsanlardan sadc ruhlarnn hadt barman qaldrmaqla bu msld haqqn yannda

olmalarn byan etmlridir n böyük gözlnti. Baqa n ola bilr ki? Bli,

baqa öklr, umumiytl baqa topluluqlar üçün bu

göstricilr dyi bilr. Msly bu gün dünyada ba vern hadislrin

fonunda nzsalsaq “Qüds günü”n

münasibtin v onun qeydinin öklr gör onsuz da frqli olduunu

görcyik. Bu, tam baqa bir msldir. Bu gün dünyada

bütün oyunlar açq oynanlr. Qrb-Avropa v ran-Rusiya-

Çin cbhsi. Bu cbhrlin arasndak münaqilr, soyuqluqlar. Bu

öklrin bu msld ikinci drcli hmiyytli olan öklr tsiri v oyuna onlarn da daxil olmalar. V mlumdur ki, mhz “Qüds günü” il

d bal bu ölklrin münasibtlri frqlidir. Bir d bütün bunlarn fonunda Azrbaycann mövqeyi. Mlumdur ki, bizim d n yaxn qonularmzdan tutmu, hndvrimizdn n uzaqda olan ölklr qdr ksin v üstüst dün maraqlarmz var. Vtnda olaraq da ilk iimiz bu mslld maksimum hssas olmaqdr. Çünki msly real yanasaq görürük ki, mhz bu günün tsisi ran nqilabnn rhbrin aiddir. Yuxarda qeyd etdiyim mqam, yni bu gün ksin v üstüst dün mqamlar is bu ölk il d aramzda kifayt qdrdir. Beld is ancaq ayq bala düünmk grkdir. nsanlara hanssa ideyann, ideallarn frddn, ruhdan doduunu, bunun siyasi mslr heç bir aidiyyat olmadn anlatmaqdr n mühüm msl. Kims “Qüds günü”nd .bizdn limiz avtomat qötürüb qedib harasa. kims atma istmir Yuxarda da qeyd etdiyim kimi bir insan olaraq biz dün bu mslld mnvi cbhmizi müyyn etmkdir. Onsuz da bu gün hr ey gözlr önünd ba verir. Qalan eyrin mahiyyti v tqdiri is ancaq Allaha agahdr - ta bu dünyada, yer kürsind ba vernlrdn tutmu, öz içimizd, öz frdi dünyamzda ba vernlr qdr. Sadc biz dün .n normal v n sivil kild insanlarn bu v bu kimi mslr duvarlln artrmaq lazmdr Msln, gr bizdn ikinci dünya müharibsind yhudi-alman münasibtlri haqqnda sorusalar almza avtomatik olaraq gln ilk shnlr “Pianoçu”, “41-ci ilin yaz”, “Hyat gözldir”, “indlerin siyahs” v digr bu kimi filmlrin tlqinlri olacaq. Çünki bu gün kims onu gözü il görms d kimlrs hadislrin mhz bel olduunu dikt edn filmlr çkdirib. Ancaq bu gün kims Flstinin zülm mruz qaldn hanssa yalan-palanla, emosional vasitlrl izah etmy ehtiyac yoxdu, hr ey hr ks aydndr. Flstin mslsind bizim msuliyetimizi bir az daha artran is onlarn da bizim kimi müslman olmalar, dolaysyla hm d din qarda olmamzd. El is ndir bu sivil yolla insanlarn duyarlln artrmaq, onlarn diqqtini msly çkmk? Msln mlum “arli hebdo” jurnalnn redaksiyasna olan hücumu xatrlayaq. Hmin rfd bu hadis günrlr dünyann hr yerind efirlrdn dümdi v efirlr bir yana, bu msly sosial bklrd d diqqt maksimum hdd çatd. Hmin hadisni qnamaq mqsdil yaradlan hata uzun zaman aktiv v lider oldu. Halbuki slind hl o mslnin mahiyyti baqa idi, görünn v görünmy çox trflri vard v.s Ancaq istniln halda o hadisnin piyar üçün seçiln yol özü doru idi. Bs “Qüds günü”nd n ba verck, hans adla yaradlan hata dünyada ?demyk, el Azrbaycanda ss salacaq, diqqt çkck

Bu mövzu il bal tfrrüatna qdr çox ey demk olar. Bu, hr eydn lav frdi-mnvi mslidir. Qsaca desk msl budur ki, bir mram yaymaa, ictimaildirmy iddial olan frd v yaxud topluluq vvlc özü buna aradraraq inanmal v ardnca da n uyun vasitlrl insanlar buna inandrmaldr. Hdf is birdir â€“ insanlarn duyarlln, ictimai-sosial-siyasi hssasln, haqqprstliyini, zülm etiraz hissini oyaq saxlamaq. Bu qeyd olunanlar is hm d razisinin 20 faizi ial altnda olan, torpa hidlrinin qan il yorulan, haqs zülm mruz qalan ölk olaraq bizim cmiyytimiz üçün son drc hmiyytlidir. Fikirrimi müslman sosioloqu li ritinin bir sitat il tamamlayram - “gr haqq brpa ed bilmirsinizs, o zaman ;onu byan etmkl diri saxlayn.”

Kamal Yaar slamazeri.com üçün